

Huddinge kommun
Kommunrevisorer
Eva-Li Prades Eriksson
Ulrika Wennberg
Lars Blomkvist
Marianne Broman
Fredrik Fischer
Elsa Johansson

Till:
Vård- och omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2021-03-31

Granskning av samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

EY har på uppdrag av revisorerna i Region Stockholm, Stockholms stad, Haninge kommun, Huddinge kommun, Järfälla kommun, Nacka kommun, Sollentuna kommun, Sundbybergs stad samt Värmdö kommun granskat samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård. Syftet har varit att bedöma om samverkan kring utskrivningsklara patienter sker så att en god vård och en social omsorg av god kvalitet främjas.

Revisorerna i Huddinge kommun tog beslut om medverkan i denna gemensamma granskning när alla revisorer ingick i gemensam grupp våren 2020 och Klas Hamrin utsågs som kontaktperson för granskningen. Vid presentation av slutrapport i februari 2021 deltog även Ulrika Wennberg. Majoritetsgruppen har valt att underteckna missiv med rekommendationer enligt förslag från sakkunnigt biträde för granskningen.

Granskningen visar att samverkan sker, men att den inte sker i den form som parterna kommit överens om. Rutinerna är inte förankrade hos alla medarbetare, kommunikation hanteras genom andra kanaler och patienten är inte involverad i enlighet med lagens intentioner. Det finns många olika orsaker bakom detta och EY:s bedömning är att ingen enskild aktör kan hållas ansvarig. Samtliga kan vidta åtgärder för att bidra till en förbättrad utskrivningsprocess.

EY beskriver i sin granskningsrapport att det inom granskade kommuner finns en stor frustration över att primärvården inte tar det samordnande ansvar som varit intention med lagstiftningen. Särskilt framhålls att primärvården inte kallar till samordnad individuell planering (SIP) i enlighet med de gemensamma riktlinjerna. I granskningen riktas kritik mot regionen i detta avseende och regionens revisorer kommer att lyfta flera rekommendationer till berörda nämnder. EY betonar dock att primärvårdens ansvar enligt *lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård* inte utesluter att kommunen fortfarande har ett ansvar och en möjlighet att, enligt socialtjänstlagen, initiera arbetet med en samordnad individuell plan vid behov. Kommunen bör för den enskildes skull göra detta vid behov och fortlöpande anmäla avvikelser om regionen inte hör samman kallelsen.

EY uppmärksammar att det i samband med utskrivning och hemgång finns flera komplicerande faktorer som försvårar samverkan. Från slutenvården framförs kritik mot att patienter återinskrivs på sjukhus av icke-medicinska skäl. Förekommande orsaker uppges vara att bostadsanpassningar, hjälpmedel, medicin eller förbrukningsmaterial inte finns på plats enligt plan. Ansvar för sådana insatser är delat mellan kommunen och regionens verksamheter. EY bedömer att kommunerna bör följa upp återinlagda patienter för att säkerställa att de kommunala insatserna i samband med hemgång har verkställts på ett sätt som inte föranlett onödig återinskrivning.

EY framhåller också att kommunerna har ett ansvar för att säkerställa att all nödvändig information är mottagen av berörda enheter inom kommunen inför utskrivning. Granskningen tyder på att kommunikationen mellan biståndshandläggare och slutenvård fungerar väl i de flesta fall. En genomgående observation är dock att intervjuade företrädare för hemtjänsten upplever att informationsutbytet sker för sent för att ge goda förutsättningar för planering, samt att överlämningen

brister när flera olika utförare av hemtjänst ger stöd till samma brukare (exempelvis när separat nattpatrull förekommer).

Slutligen uppmärksammar EY att uppföljningen av den regionala överenskommelsen om samverkan vid utskrivning i hög grad är fokuserad på uppföljning av statistik relaterad till kommunernas betalningsansvar. Det har inte utarbetats någon uppföljningsplan eller plan för utvärdering av den gemensamma överenskommelsen kring samverkan, trots att parterna är överens om att så ska ske. EY bedömer att såväl regionens hälso- och sjukvårdsnämnd som kommunerna bör verka för att överenskommelsen kring samverkan utvärderas och att effektmålen följs upp. Särskilt betonas det andra effektmålet som fokuserar på patienternas egna uppfattningar och erfarenheter.

Mot bakgrund av granskningens resultat rekommenderar vi att Vård- och omsorgsnämnden:

- Säkerställer att medarbetarna tar initiativ till samordnad individuell planering, när behov finns, om primärvården inte tar sitt kallelseansvar.
- Säkerställer att kommunikationen mellan biståndshandläggare och samtliga involverade utförare av insatser fungerar väl, med avseende på exempelvis framförhållning och utförarnas behov av information.¹
- Utvecklar rapporteringen av avvikelser till regionen, och återkopplar på avvikelserapporter från regionen.
- Följer upp återinläggningar av patienter för att bevaka att de kommunala insatserna i samband med hemgång sker på ett tryggt och säkert sätt.
- Verkar för att den regionala överenskommelsen kring samverkan utvärderas och att effektmålen följs upp.

Revisorerna beslutar att överlämna rapporten till Vård- och omsorgsnämnden och kommunstyrelsen för yttrande senast den 30 juni 2021 och för kännedom till kommunfullmäktige.

Eva-Li Prades Eriksson

Ulrika Wennberg

Ordförande

Vice ordförande

Lars Blomkvist

Marianne Broman

Fredrik Fischer

Elsa Johansson

Bilaga: Revisionsrapport: *Granskning av samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård*

¹ Beakta även informationsutbyte gentemot eventuella sekundära utförare, såsom eventuell nattpatrull.